

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Elfizetési árak: — egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Leleszek, tanítók, közsegi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 filler.

Felelős szerkesztő:
dr. Matkovich Tivadar.
Laptulajdonos:
lfj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 9.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítatnak.

Hódolat a királynak.

Megtörtént. Szébb volt, ragyogóbb volt, fenségesebb volt, mint bárki hitte volna. Szeretetteljeségben pedig forróbb volt, mint azt valaha remélni mertük volna. Szív szólott szívhez, lélek ölelte magához a lelket. A magasztos érzelmeknek legfényesebbje azonban a királynak gróf Tisza Istvánhoz intézett válaszában csillog, amelyet a miniszterelnöknek, ennek a legnagyobb élő magyar hazafinak szépségben nem kevésbé gazdag üdvözlő beszéde váltott ki az agg uralkodó szerető atyai szívéből. — Mindkét beszédet teljes egészében alább közöljük úgy, amint azokat a miniszterelnökség sajtóosztálya volt szíves velünk mingyárt a hódolat kifejezés után táviratban közölni.

A miniszterelnök beszéde.

Gróf Tisza István miniszterelnök hódoló beszéde így szól:

Császári és királyi felség! Legkegyelmesebb urunk!

Szívünk sugallatát követve, jelenünk meg felséged színe előtt. A szívünket, amely csordultig tele van a hűségnek, hódolatnak és hálás szeretetnek érzelmével. Öseinktől örököltük ezeket a szent érzelmeket. A rajongásig fokozta őket mindannak tudata, amit a népei javának szentelt áldásos, hosszú életén át felséged tett értünk és elemi erővel hozzák lelkünk mélyéből kitörésre a mai nagy idők felemelő kenőmárai.

A kerekfejük.*

— Irta: Lőrinczy György. —

Bűnbánó vezekléssel borulok hideg tarlódra, zuzmarás boglyádra, szegény kis fehér falum! Hogy olyan sokáig hűtlen voltam hozzád! Hogy magához csábított a város ragyogó villámfénye, izgató illata, forró levegője. Hogy kiverte a fejemből, majdhogy a szívemből is násfődeles viskóid meleg vályogképét, becsületes lelkét, amelyben annyi bús mese bujkál most, özvegységed szomorú óráiban! Holott hát, érzem, te vagy az én egyetlen, hűséges, drága és igaz szerelmem, szegény kis fehér falum!

Végig-végig nézek néma utcádon. Betekintek üres kis iskolád falai közé. És úgy elszorul a szívem mindannyiszor! Hogy olyan csöndes vagy, olyan semmilyen se vagy, mintha nem is volnál. Hová is lett az iskolából a sok kis kerekfejű? Pálkovács Jóska, aki az ábécében olyan konokul el tud tőpreknedni? Meg Bede Julis, aki a világ teremtésétől kezdve mindent tud. A Noé bárkáját, Kinizsi Pál híres táncát, Rákóczi keserű levelét. És mindent úgy elfúj, úgy lélekzetvételre, mint a vízfolyás!

Senki se felel. Az iskola is, sőt a harang is hallgat. Aki megmondani tudná, maga a tanító is messzi van, ki tudja hol.

*) Az Igazmondó I. é. 35. számából.

Immar elmúlt egy éve, hogy vivjuk az élethalálharcot a reánk zúdult gonosz szenvedélyek tulerájével. Reánk támadtak minden világtáj felől mindazok, akik békeszeretettünket gyöngyöcségeknek véelve, megsemmisítésünkre érkezettnek látták az időt.

Nagy volt a veszély, óriási a reánk váró feladat. Csak erőnk teljes megfeszítésével, súlyos áldozatok árán lehetett azzal megküzdünk. Erőnket megfeszítettük. Habozást, ingadozást, csüggedést nem ismerve, vittük életünkben fenyegetett, de élni akaró nemzetekhez méltón újra meg újra harcra erőnk legjavát.

A veszteségeket elviseltük. Elesett szereltemk emléket szent kegyelettel vesszük körül. Megsirattuk őket, de az egyest, a családot érő csapások súlya alatt össze nem roskadunk. Hiszen a háza forog veszélyben; a hazafinak zúgolódás nélkül kell mindenét feláldoznia.

Ezzel az érzülettel vetjük fel a reánk kényszerített küzdelmet. Ez tartotta fenn lelkünket, acélozta meg karunkat annak minden megpróbáltatásai között. Ez hatja át ma is a lövészárkokban küzdő katonáit csak úgy, mint a férjét, atyját, gyermekét, otthon aggódó asszonyt, gyermeket és szülőit. Mindenki érzi, hogy helyt kell állania. És helyt áll mindenki. A megpróbáltatás tüzeiben minden salaktól megtisztulva ragyognak elé a magyar és horvát nemzet hazafiai erényei.

Ezért nem hagyott el az Uristen bennünket és ha ma, e szörnyő világháború második esztendejének küszöbén győzelmes hádink hazánk határától mind messzebb üldözve verik az északi kolósszus megszállhatatlan seregét, ha haderők aranylág csekély részének sziklaszilárdságán megtörik a bajbakerült barátot hátrahódni akaró orgyilkos hitvány merénylete, ha annyi vész

Tán Galiciában, vagy a Kárpátok között. Valahol, ahol ágyuval harangoznak neki is. Ah! a temető lakodalmas ház az üres falusi iskolához képest!

Még nézni se jó. Az egyik ablaka úgy bámul felém, mint a vakember, aki néz, de nem lát. A másik, mintha vádolna: te vagy az oka! Hogy szinte rimánkodva, kéréletve mentegetőzőm előtte: ne bántsi! Hiszen én is veled sírok, veled szenvedek, szegény, jóságos, türelmes, fehér kis falum!

— Gyerünk, gyerünk innen, Pöntör István!

— Hová? Másutt is csak így van.
— Valahová, máshová, ahárhová, ahol az iskola nem üres. Ahol folyik az ábécé, a hiszekegy, a kétszerkettő nagymázsás tudomány. Ahol a kis kerekfejük lármáznak. Hej! hogy haragudtunk azelőtt rájuk! Most meg hogy vágyakozunk, hogy sóvárgunk érte! A hangért, a falu szaváért. Amiből kiérezhetjük, hogy még él. Hogy dobog a szíve.

Dobog. A három süfű lábszárú, tömzei kis kerekfejű a bizonyoságra, aki ajánlkoz kalauzsnak. Pöntör István, Borbás Péter, Imricze Jóska. Nem tagadja le a nevét egyik se. Sőt dicséskszik vele. Meg azzal, hogy elkísér, a néma Zeherjéről a lármás Pokor-ágyra. Ugyis oda való mind a három. Pokor-ágyra, a szomszédba. Ahol még cseng-bong

és dúl harc után büszke önértéssel. néhezünk a multba és bizó reménnyel a jövőbe, úgy legyen ezért mindenekelőtt Istené a hála és a dicsőség.

De engedje meg felséged, hogy azután a felé a jövőnk felé joroduljon hálás tekintetünk, akinek atyai szíve megértett bennünket, aki az épségét és évezredes szabadságát visszanyert magyar állammal méltó helyet biztosított a monarchiában és ezzel évszázados bonyodalmaikat elhárítva, megvetette egy szébb és boldogabb jövő alapjait. Most láthatjuk, most tudhatjuk igazán, mi lett volna belőlünk, ha a világesemények reánk zúduló forgataga e nélkül a belső megifjonás nélkül érte volna a monarchiát. Ez a diadalmasan kiállott erőpróba tárja fel igazán ennek az új korszaknak egész horderejét. Erősek voltunk, mert egyik lehettünk. Mélyreható ellentét nem állított közénk többé válaszfalat és ami ellentétnek látszott a mindennapos élet kicsinyes bajai, küzdelmei, surlódásai között, várszilásra lünt el a közös veszély intő szavára.

Ennek hatása alatt lelkileg jutottunk egymáshoz közelebb. A magyar nemzet kebelében hallgatott a pártviszály. Háttérbe szorultak a felekezeti, osztály- és nemzeti-ségi különbségek. A magyar munkásosztály a többiekkel nemes velélkedésben veszi ki részét a háború veszélyéből és a haza hősi védelmében egyenlő hűséggel, vállelve küzdenek különböző népfajokhoz tartozó, nem magyarajku polgártársaink.

Az ember és hazafiai szolidaritásnak magasztos megnyilatkozása ez; kell hogy örökre eltávolítson sok elválasztó korlátot; kell, hogy mindannyiunk javára és boldogulására a bizalom és szeretet erősebb kapcsolat fűzzön össze bennünket.

A közös dicsőség fényétől övezett és

az iskola, mintha a világ négy sarka köröskörül nem is lángolna. Pedig onnan is negyvenhárom ember ment el, a fuvarosnépet nem is számítva. Milyen jó, hogy legalább ezek a kis kerekfejük itt maradtak!

A nadrágszárba dugják a kezüket. Hej, be jó meleg kesztyű! Ilyet viselnék ott is, a lövészárkokban, a fagyos puskacsövön, meg az ágyu mellett. A karabélyos, híres limanovai gyaloghuszárok, akik lehúzták a csizmájukat, hogy a sarkantyujokkal verhesék fejbe a gyáva muszkát. Hiszen ezek a kis kerekfejük is bizonyosan csak arra névekednek. Vörös ördögnek, gyaloghuszárnak Limanovára, Krasznikra. Ezerazemű és ezerkaru örüllónak az uzsoki szorosba. Ha a kegyelmes nagy generálisoknak is ilyen kerek fejük volnát!

A gyerekek úgy tapossák a havat, mintha föl se vennék. Mintha fityet hányának a tél haragos zimankójának. Néha fölpislognak rám, okos, kedves, bizalmas szemükkel, amikben a fajtájok naiv lelke lakik. Az apjuk, az anyjuk, a hetvenhétédik östük becsületes lelke, amelyik mindig ilyen volt. Ilyen erős, és ilyen — szomorú. Ki is tudna olyan könyvet írni, amelyikben annyi olvasnivaló volna, mint ezeknek a kis kerekfejüknek a pislogó óz-szemében!

— A teitek is elmentek? — kérdeztem tőlük.

Egyszerre felelnek mind a hárman.

közös vértől áztatott harcmezőkön egymásra találtunk a testvér horvát nemzetben is. Nehéz küzdelmek közös dicsősége és közös áldozatai avattak újból egymás bajtársaivá bennünket. *A magyar és horvát hűség és vitézség egyforma fényben ragyog.* Felelevenednek lelkünkben és megújulnak tetteinkben viszontagságos multunknak legszebb emlékei. *Együtt védttünk trónt és hazát a keletről jött veszély nehéz évszázadaiban.* Együtt védjük őket most a mindkettőnk elsőprésével fenyegető észak-óriással szemben. *Együtt jelentünk meg felséged színe előtt, mert egyik vagyunk nemcsak az alattvalói hűségben, hanem a kölcsönös megbecsülés, bizalom és ragaszkodás szent érzelmeiben is. Érezzük, hogy összetartozunk és jóban és rosszban egyazon sors osztályrészesei vagyunk.*

Felséges urunk! Hódoló utunk felséged másik államának fő- és székvárosába hozott bennünket. Örömmel jöttünk ide. Ez a háború megtanított reá, hogy itt testvérek között vagyunk. Testvérek között, akiknek legszentebb kötelessége a kölcsönös védelem és akik csak egymás erejének mentül szabadabb fejlődésben kereshetik boldogulásukat. A monarchia két állama közli viszonyban is a közös veszély, a közös élet-halálharc nagy erőpróbája mutatta meg, hogy a felszínen van minden széthúzó tünet, a dolgok mélyében ott él az egymásra utaltság tudata és a szükség percében diadalmasan érvényesül.

Mintha csak az az atyai szeretet termékenyítene meg a népek lelkét és kellene azokban visszhangot, amely felséged lelkéből árad minden alattvalója felé. *A népeit elválasztó, félreértések és ellentétek sokszor hajlatiak felséged atyai szívének.* Legyen hála az isteni gondviselésnek, most a megpróbáltatás perceiben egy magasztos érzelmben egyesülve láthatja őket felséged a trón számolya körül.

Azzal a fogadalommal, hogy e nagy idők lezajlása után sem feledjük el azok tanulságait, áldjuk a jó Istent, amiért megengedte, hogy élete művének diadalmas igazolását megérhesse felséged e nagy idők küzdelmeiben és kérjük Öt, hogy tartsa meg felségedet a nagy harc győzelmes befejezését követő becsületes béke áldásos korszakában népei javára és gyönyörűségére sokáig.

A király válasza.

Zugó éljenzés után a király következőkép válaszolt:

Uralkodói kötelességeim, igaz sajnálatomra, a háború kitörése óta megakadályoztak abban, hogy magyar székesfővárosomba jöjjenek. Annál nagyobb az örömöm, hogy önök, mint Magyarország és társországi törvényhatóságainak képviselői, az ország minden részéből előttem itt megjelentek.

Hódolatuk kifejezése, mint a magyar és horvát nemzet hűsége és ragaszkodásának újabb fényes megnyilatkozása, mélyen meghat.

Uralkodásom legnagyobb örömei közé tartozik, hogy kiváló magyar államférfiak közreműködésével sikerült századokon át meg megújuló félreértések megszüntetésével a korona és a nemzet, valamint a magyar állam és többi királyságaim és országaim között az áldásos együttműködést állandó alapokon biztosítani.

A mai nagy megpróbáltatásokban jobban, mint valaha kitűnt, hogy a kibékítés és kiegyenlítés e műve népeim lelkét, különösen magyar koronám népeit is teljesen áthatotta.

Midőn ellenségeink hódító szándékkal megtámadtak, a magyar és horvát nemzet egynek érezve magát a koronával, testvéri vetélkedésben többi népeimmel, lelkes elszántsággal s ereje teljes megfeszítésével velle fel hívó szavamra a küzdelmet a reánk törő tuleró ellen.

Elnémult az országban minden politikai viszály; az ország összes nemzetisége egybeforrtak a haza lángoló, minden áldozatra kész szeretetében.

Büszke örömmel látom tündökölni ez óriási harcban a magyar és horvát nemzetnek őseitől öröklött ha-

dierényeit és felülmulni hőstetteikben e két testvér-nemzet régi hadi dicsőségét.

Mély hálával tölt el, hogy az ott-honmaradtak polgári kötelességeik fokozottabb teljesítésével, a háború okozta csapások bátor elviselésével és odaadó, áldozatkész gondoskodással a háború által szerencsétlenekké váltakéért hathatósan mozdítják elő ügyüket.

Biztos a reményem, hogy hősi seregeim hű szövetségeseinkkel együtt ki fogják küzdeni a becsületes, tartós, biztosított békét és hogy a magyar állam és a benne egyesült két nemzet a mostani közös küzdelmek és közös áldozatok által újból megszentelt történeti kapcsolatában többi népeimmel erőben és tekintélyben gyarapodva, élvezheti majd a béke áldásait.

Bizom a Mindenhatóban, hogy Szent István koronája, amelyet az elődök bölcsesége és ereje a századok viharain át meg tudott őrizni, a mai megpróbáltatások után új dicsőségtől övezve, megnövekedei fényben fog ragyogni a jövő, boldogabb nemzedékeknek.

Megjelenésükért és hódolatukért fogadják szíves köszönetemet és vigyék haza a nemzetnek hű és hősie magatartásáért szívem mélyéből jövő hátam kifejezését.

A király bevezetői zugó éljenzés és zsi-viozás követte.

A Török Vörös Félhold képeslevezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

! Uszoda és kádfürdő !

Veszprém, Hosszu-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű pártolásába ajánlani a Hosszu-utcán lévő

Hoffenreich-féle

uszodát és kádfürdőt,

amely szép árnyas kertben fekszik.

A fürdő és az uszoda is egész nap nyitva.

A kádfürdőhöz kizárólag forrás viz használtatik!

Masszirozó és tyukszömvágó a vendégek rendelkezésére áll.

Szíves támogatást kér

Kalmár Lajosné,

mint hadbavonult férjem meghatalmazottja, fürdőbérlo.

— El.

— Aztán mi hír felőlük?

Az már nagyobb sor és hosszabb nóta. Összenéznek. S a néma tanácskozás után a Pöntör Istváné az első szó.

— A jani hét levelet irt karácsonyra.

— Egyszerre?

— Eccerre. A nőnek. Megkapott mindent, amit karácsonyra küldtünk neki! És hogy minden, de minden olyan igen-igen nagyon jó volt!

— Elhiszem.

— Kivált a szilvórium. Az nagyon tetszett a Janinak. Hogy épp maga főzte, tavaly. Meg, hogy augusztus óta, mióta elment, egyetlen nyeletet se kapott.

— Na, a jó Isten éltesse a Janit! Vájlék egészségére a szilvórium. Amit maga főzött.

A gyerek hálásan megemeli kis kerek fejéről a súlyos báránypőrt.

— Köszönöm szépen, tekintetes érdemes uram.

Még ő köszön! Nekem meg könnybe-lábad a szemem, szerencse, hogy Borbás Péter átkapja a szót.

— Édesapámnak volt a legrosszabb! Neki éppen hogy karácsony reggelén kellett berukkolni. Aztán nagyanyó úgy sírt, de úgy, hogy no! A jegyző ur mondta is, hogy úgy bög nagyanyó, mint a beteg tehén, akinek viszik a bornyát.

— Hát a jegyző urnak nincs nagyanyója? Se borja?

A gyerek nem igen érti. Vállat von.

— Nem tom. Csak szegény édesapám mindig csak ezt a kis templomot nézte. A pokorágyit. Utközben is, ahogy a határig elkísértük. S a néma tanácskozás után, meg-meg nagyot sóhajtott: Hej! csak még egyszer megáldozhattam volna ebbe a kis templomba! A pokorágyiba. Nincsen ennél szebb templom a kerek világon, édesanyám!

— És, persze, nagyanyó arra még keservesebben sírt?

— Az ám. Édesapám félre is vágta haragjában a katonasapkáját: Édesanyám, lelkem! Az áldóját! Ne sirjon már kigyelmed, mert istenugyse... itthon maradok!

— És nagyanyó nem sírt többet?

— Nem. Mert édesapám azt mondta, hogy az Istent megtalálja mindenütt, de a hazát sehol, sehol, ha egyszer elveszett. Aztán elment. Karácsony reggelén. A hó szakadt. A pokorágyi kis templom tornyában csöngött a harang. Mintha a püspök utazott volna.

A kis kerek fejek lekonyulnak. Valami kimondhatatlan bánattal, amit tán magok se értenek, végigmerengenek a ridegen csillogó fehér hőmezőn, meg a csupasz fákon. Fekete hollók szállanak el fölöttük. Kárognak, lomhán, tétován, fáradtan. Mintha az ő eszük is másfelé járna. Mint a mienk. Akik lassan, cammogva törjük a havat, miközben a torkunk meg-megcsuklik, azt se tudjuk, mitől. S csak megyünk, megyünk, egyenest toronyiránt. A pokorágyi kis templom felé, aminél ninçsen szebb a kerek világon.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Aug. 31.) Lucktól oroszokat tegnap dél felé vetettük vissza. 12 tisztet, több mint 1500 főnyi legénységet fogtunk el, 5 gépfegyvert, 5 mozdonyt, 2 vasúti vonatot és nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltunk. Csapatunk kényszerítették oroszokat, hogy a visszavonulást folytassák. Radziechovtól délre a budapesti császári és királyi gyaloghadosztály ezredei a szokott vitézséggel rohammal foglalták el egy erősen elsáncolt védelmi vonalat. Olasz hadszíntéren több támadást vertünk vissza.

Német jelentés.

(Aug. 31.) Hindenburg hadserege: Csapatunk a Grodnótól Vilnába vezető vasúti vonal felé nyomulnak előre; 2600 foglyot ejtettek. Elértük Novy-Dvor és Kusznica vidékét. Grodeknál ellenség kiűrtette állásait a bialisztoki erdőség keleti szélén. Lipót herceg hadserege: A felső Nareven helyenként már kiküzdöttük az átkeletet. Mackensen hadserege: Üldözés közben elértük a Muchavicz-szakaszt. Ellenséges utóvédeket megvertük; 3700 oroszot elfogtunk.

Höfer jelentése.

(Szept. 1.) Luck vára tegnap óta a mienk. Salzburgi Rajner kir. herceg nevét viselő 59. császári és királyi gyalogezred szuronnal verte ki az oroszokat hadállásaikból és a várost esti órákig teljesen megtisztította az ellenségtől. Az ellenség dél és kelet felé menekült. Böhm-Ermolli tábornok Bialy-Kamionnél Eszakelet-Galiciában az ellenség harc vonalát 20 kilométerre kiterjedő szakaszon törte át. Kettős vereség kényszerítette oroszokat, hogy Styrtől nyugatra küzdő erőiket a folyó mögé vegyék vissza. Ellenség visszavonulása ma reggelre már a Zborov körüli harc vonalra is kiterjedt. Zborovot tegnap Bothmer gróf tábornok hadserege elfoglalta. A Strypa mentén még tart a küzdelem. Oroszok egy ellentámadása Kozovánál szövetségeseiket néhány kilométerre visszazoritotta, de oldaltámadásunk elől sietve a Strypa keleti partjára vonultak vissza. Oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. A legutóbbi napokban ejtett foglyaink száma 36 tisztre és 15.250 főnyi legénységre emelkedett. Augusz-

tus folyamán az osztrák-magyar főparancsnokság alatt küzdő szövetséges csapatok összesen 190 tisztet és 53.299 főnyi legénységet fogtak el és 34 ágyut és 123 gépfegyvert zsákmányoltak. Ez a haderő május eleje óta összesen 2100 tisztet 642.500 főnyi legénységet fogott el, 394 ágyut és 1275 gépfegyvert zsákmányolt.

Német jelentés.

(Szept. 1.) Hindenburg hadserege: Nyemeltől keletre harcolunk. Grodno nyugati arcvonalan csapatunk a külső erőd-vonal előtt állnak. Lipót herceg hadserege: A Narev felső folyását átletük. Pruzanától északra az ellenséget a mocsaras vidéken túl vetettük vissza. A német csapatok által aug. hóban a keleti és délkeleti hadszíntéren ejtett foglyok és hadiszakmány mennyisége 2000 tisztre, 269.839 főnyi legénységre, több mint 2200 ágyura és sokkal több mint 560 gépfegyverre emelkedett. Ebből Kovnóra kerek számban 20.000 fogoly és 827 agyu, Novogeorgievskre pedig kerek számban 90.000 fogoly (köztük 15 tábornok és több mint 1000 más tiszt.) 1200 ágyu és 150 gépfegyver esik. Az ágyuk és gépfegyverek összeszámlálása Novogeorgievskön azonban még nincs lezárva. Kovnóban pedig a gépfegyverek megszámlálása még meg sem kezdődött. Az összegezésben felsorolt számok tehát még lényegesen emelkedni fognak. A löszer, élelmiszer és zabkészlet mennyisége mindkét várban egyelőre át sem tekinthető. A német és osztrák-magyar csapatok által május 2-ika, vagyis a tavaszi hadjárat kezdete óta Galiciában ejtett foglyok száma immár egy milliónál sokkal többre emelkedett.

Hivatalos jelentés.

(Szept. 3.) Grodno vára elesett.

Hirek.

— Nagy halott. Nagy halottja van ismét a hazának. Vaszary Kolos, Magyarország hercegprímása Balatonfüreden szeptember 3-án délben kiszendvedett s visszaadta nemes lelkét az ő Urának, teremőjének. A megboldogult főpásztor életének és áldásos tevékenységének fényes lap fog jutni Magyarországnak történetében, mert úgy is mint tudós, úgy is mint lelkipásztor s úgy is mint hazafi a legnagyobbak közül való volt. Az elhunytban Vaszary Béla veszprémi felső kereskedelmi iskola igazgatója a nagybátyját gyászolja.

— Akinek holt híret költötték. Lapunk csütörtöki számának e című híre kiengesztelésül közöljük, hogy a Magyar Távirati Iroda nemcsak rektifikálta a fővárosi lapokban a Reé Jenő haláláról szóló hírt, hanem — amiként velünk is közölte — táviratilag bocsánatot kért az érdemes ösz politikusától és pártelnöktől a tévedés által okozott kellemetlenségeikért. — Korrekt cselekedet volt ez a M. T. I.-tól és nekünk is jól esett ez a lovagias eljárás.

— Igazságügyi kinevezések. Ó felsége a királyi Kemény Aladár pápai jbirót a VII. fizetési osztályba; — Pécsvárady Sándor enyingi, Bárd Béla balatonfüredi, dr. Németh Bálint devecseri, dr. Kovács László enyingi albirókat járásbirókká. — Dr. Tenzlinger József veszprémi kir. alügyészt ügyészé, Szenes Oszkár György bpesti tör-

vényszéki jegyzőt a bpesti központi kir. jbirósághoz, dr. Bott Lajos veszprémi kir. jbirósági jegyzőt a sásdi kir. jbirósághoz albiróvá nevezte ki. Az igazságügyminiszter Apatits János pápai jbirósági irnokot az alsólendvai jbirósághoz telekkönyvezetővé nevezte ki.

— Színészet. Szerdán Heltay „Tündérlányok” című vígjátéka került színpadra, minden kritikát felülmúló jó előadás. Külön-külön és együttesen kiválóan produkáltak színészeink. Hevessy Boriska alakítása művészi volt, de a többi női szereplők sem maradtak mögötte. Forgács rendezése és játéka, ugy Heltai (tornatanár) komikuma is a maga egészében minden kívánni valót kielégített. — Csütörtökön a Veszprémben is sikert aratott „Cigányprimás” operetinek előadása vonzóit jól megérdemelt telet házat. Az öreg Rác szerepét Gyárfás alakította nagy ügyességgel. Szigethy Irén Sárja bájosa volt. Nagy Aranka Juliska és Aranyossyné Iriny grófnő szerepét kreálták ügyes játékkal és szép énekkel sok tapsot arattak. Feltűnően jól volt disponálva Gömörly (Laci) és ez estén igen szépen énekelt. — Pénteken „Nincs tovább” című 3 felvonásos színmű első előadása volt. Földesnek ez a színműve túlságosan prózai dolog, s maga után igen sok kívánni valót hagy. Kisebb regénynek inkább megjárna. Cselekménye egy, a kártyaszencvedély rabjává lett fiatal ügyvéd (Forgács) bünei körül forog, aki hogy szenvedélyt kielégíttesse, klienseli pénzt sikkasztja el, majd a kártya asztalánál meglopja egyik barátját. A barát, történetesen az ügyvéd feleségének (Hevessy Mariska) első kérője, regényes módon megmenti a bűnöst s nagylelkűen neki ajándékozza az ellopott 25 ezer koronát. Alakjai is lehetetlenek, az idebeteg, praxistát nem folytató orvos, aki egész vagyonát bakkon nyerte s nem tud nyugodni, míg vissza nem fizeti az elnyert pénzt. A félórásig tartó bakarat játék jelenet még unalmasabbá teszi a darabot, s nevetségessé a kerületi kaszinót, ahol milliók forognak a bankban s egy tárcá elveszéséért a tisztelt tagokat megmotozzák. Forgács és Koltay alakítása sikerült volt, az utóbbi Berger ügyvéd-bojtár szerepében. Hevessy Mariska kis szerepét kitűnően játszotta meg, igaz, hogy szerepénél szebbek voltak a kapott csokrok. Gyárfás kir. tanácsos szerepében ömögát játszotta. Sőtlyom.

— A maximális árak. Dr. Vég helyi Kálmán alispán a miniszteriumtól nyert felhatalmazás folytán megállapítja megveszerte az élelmiszerárakait, bele értve a husneműeket is. Veszprém városára dr. Török Gyula rendőrkapitány, veszprémi szolgabírói járásra pedig a dr. Kerényi Andor főszolgabíró által újból összehívott jegyzői kar bevonásával már kész is az árszabás, amelyet helyszűke miatt lapunk legközelebbi számában közlünk.

— Beiratások. A veszprémi kereskedő tanonc iskolában f. hó 12-én és 13-án d.

Kőris és szilgömb-

rát azonnali és jövő évi szállításra, megvételre keresek. Közvetítőknek magas jutalékot fizetek.

Klein Sándor fakereskedő
Budapest, V., Lipót-körut 5.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

u. 3—5-ig fognak a beiratások meglátatni az Óvári-utcai tanonciskola helyiségében. A tanulók hozzák magukkal utolsó évi bizonyítványukat, a születési és újraoltási bizonyítványt, továbbá a tanoncszerződést. Beiratási díj 5 K 20 f. Tandíj félre vérszűrés tagok tanoncainak 5 K, nem társulati tagok tanoncainak félre vérszűrésben 10 koronát fizetnek. Akik a díjakat le nem fizetik, azokat az igazgató nem fogja beírni. A be nem írt tanulók, mint mulasztók a rendőrkapitányi hivatalnak fognak bejelenteni.

— **Mezei egerek irtására „Ratin“ tenyészet.** A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin“-t. Dr. Raebker újában megkísérelte a mezei egerek irtását „Rattinnal“, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin“ kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin“ tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin“ vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Tarackkiképzés.** A harciérről több tarack érkezett vissza Veszprémbe, ahol most kezdetét fogja venni a 7-ik t. honvéd gyalogezred kiképzése a tarack kezelésben. A kiképzés ép úgy, mint a veszprémi pótúteg minden mozzanata, Kuhár Rezső századosnak, a kiváló katonának s a legszerelemtelőbb fellebbvalónak vezetése alatt jeles képzettségű tisztikar által bizonyára szép sikerrel fog eszközöltetni.

— **Tűz.** Kedden éjjel eddig ismeretlen okból tűz ütött ki a veszprémi káptalan tulajdonát képező Csapberek-pusztán és a felhalmozott nagymennyiségű gabonát, szalmát, úgy a cséplőgépet és elevátort elhamvasztotta. A kár több ezer koronára rug. A tűz gyorsan harapódzott tovább a szélcsend dacára s mentésről szó sem lehetett. Veszprémből is jól lehetett látni a tűzvészt, s mert nehéz volt megállapítani, hogy hol van a tűz, a tűztoronyban kongattak is. Csakhamar meggyőződtek azonban róla, hogy a város területén kívül van a veszedelem s a félrevert harang elhallgatván, nyugodni térheit a felvert lakosságra.

— **Entente Mezőszentgyörgyön.** Csak hogy itt nem francia, nem is angol, hanem — szegyeljük kimondani — egy magyar ember vette igénybe a muszkák segítségét, hogy egy másik honfitársán bosszút állhasson azért, mert az az igazságát érvényesítette vele szemben. Persze a vége ugyanaz lesz, ami a világháború ententjének: az igazság győzni fog és a bűnösök bünhődni fognak. De hadd álljon itt az egész történet.

Él Mezőszentgyörgyön egy Kalló István nevű vagyonos parasztgazda. Ennek van egy ismerőse vagy rokona, Kaszap István kiszolgált katoná, nyug. államvasuti fűtő, 61 éves, de igen életerős ember, aki Kalló Istvánnak igen sokat dolgozott és sok ügyét baját elintézte. Munkájáért adott Kalló Kaszapnak egy hold földet kukorica alá a lepsényi szőlőhegyen, melyet ez utóbbi a tavasszal kukoricával és bábbal el is rakott. A teljesített munkákról május végén számoltak el egymással, amidőn a kukoricaföldön fölül még vagy 40 kor. munkadíjat is fizetett Kalló Kaszapnak. Igen, de Kaszapnak voltak még utazási költségei is megtérítendő, amelyeket Kalló beteg rokonai érdekében tett s amelyek 58 koronára rugtak. Ezeket Kalló már nem akarta megfizetni, minélfogya Kaszap kénytelen volt őt az enyingi járásbíróhoz beperelni, ahol szeptember 7-én lesz az ügyben a tárgyalás. — Amde Kalló ez a valószínűleg boszújában múlt hó 29-én, midőn Kaszap a lepsényi hegyen neki adott kukoricaföldön a babbát szedte, őt onnét ki akarta tiltani, mondván, hogy sem a bab, sem a kukorica

nem Kaszapé. És midőn ez igazsága tudatában nem hajtott a szavára, hazament és kocsin kihozta két orosz fogoly munkását és a vadászfegyverét, mellyel Kaszapot lefővesséssel fenyegette. Mikor pedig a 61 éves Kaszap a puskát kettőtörte, akkor Kalló a két orosz szál hátulról neki esett, leteperete, össze-vissza verte, a fogát kiütötte, a fülét harapdálta s csak mikor az öreg Kaszap óriási erejével lerázta magáról a három embert, akkor iramodott el az orosz munkásaival egyült a kocsijára. Kaszap a veszprémi kir. ügyészségnél tett feljelentést a brutális cselekmény miatt, aminek valószínűleg igen súlyos következményei lesznek a magáról megfélemezett Kallóra nézve.

Egy teljesen jókarban levő Remington írógép jutányos árért eladó. Megtekinthető Szalai Mór elektrotechnikusnál, Veszprém, Rákóczi-tér 24.

Veszprém r. t. v. rendőrkapitányi hivatala. 3895/1915 rk.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 2795/1915 sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy a száraz bab 40 koronában, a borsó ára 50 K-ban, a lencse ára pedig szintén 50 K-ban állapítottat meg. Ezen legmagasabb árak a felezett, törött vagy megőrölt babra, borsóra és lencsére is irányadók.

Ezen legmagasabb árak magukban foglalják a rakodó állomáshoz való szállítás költségeit is, zsák nélkül; az árakat az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. Az eladó a zsák árát külön felszámíthatja.

A vételár hitelezése esetén a megállapított legmagasabb áron felül követelhető kamat kamatlába legfeljebb 2 sz.-lékkel haladhatja meg az osztrák-magyar banknak az ügylet megkötésekor érvényben állott váltó-lezámitolási kamatlábát.

Jelen rendelet ellen vétők két hónapig terjedő elzárással és 600 kor. pénzbüntetéssel fognak büntetetténi.

Veszprém, 1915. augusztus 29.

Dr. Török sk.,
rendőrkapitány.

Egy kitűnő zongora eladó. Cim: Szalai Mór Rákóczi-tér 24.

Egy tanuló felvétetik Szalai Mór villanszerelőnél.

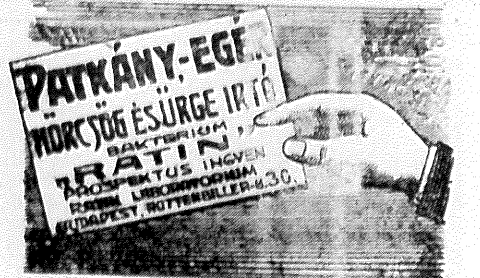
KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Uj és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesítettek.

Avult hangszerek újakert becsereáltetnek.

ELADÓ

a szentkirályszabadjai határban
közvetlen a veszprémi határ
mellett 8000 □-öl kiterjedésű,
igen jó minőségű szántóföld és a
vörösberényi hegyen 4500 □-
öles szőlőterület.

Érdeklődőknek teljes felvilágosítást nyújt

Dr. Györffy Zoltán
ügyvéd

Veszprém, Szabadi-u.

Eladó automobil.

Egy négyhengeres, öt üléses, teljesen
jó karban levő

Pegaud-automobil

jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.